

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III
กิตติกรรมประกาศ	V
สารบัญ	VI
สารบัญตาราง.....	XII
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 ความสำคัญของปัญหา.....	7
2. วัตถุประสงค์การวิจัย.....	9
3. ขอบเขตการวิจัย.....	9
3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	9
3.2 ขอบเขตด้านประชากร.....	12
3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษา.....	12
4. กรอบแนวคิดการวิจัยและสมมติฐานการวิจัย.....	12
4.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	12
4.2 สมมติฐานการวิจัย.....	15
5. คำถามการวิจัย.....	15
6. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	15
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	16
2 การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
1. แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจในบริบทของการพัฒนาที่ยั่งยืน.....	18
2. แนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมคอเชิ้ตขาว (White Collar Crime).....	23

3. ทฤษฎีองค์กรอาชญากรรม (Organized Crime).....	27
4. ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย.....	29
4.1 ทฤษฎีกระบวนการนิติธรรม (Due Process).....	31
4.2 ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรม (Crime Control).....	32
5. แนวคิดเกี่ยวกับระบบการพิจารณาคดี.....	33
5.1 ระบบไต่สวน (Inquisitorial System).....	35
5.2 ระบบกล่าวหา (Accusatorial System)	37
6. แนวคิดการใช้มาตรการพิเศษในการแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐาน.....	42
7. แนวคิดและวัตถุประสงค์ของการลงโทษทางอาญา.....	45
8. แนวคิดความรับผิดชอบทางอาญาของนิติบุคคล	49
9. กระบวนยุติธรรมกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงิน	52
9.1 ลักษณะและองค์ประกอบความผิดของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ.....	52
9.2 ประเภทและรูปแบบการกระทำความผิดตามประเภทความผิด	55
9.3 กฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศ.....	85
9.3.1 อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งใน ลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 (United Nations Convention against Transnational Organized Crime,2000).....	85
9.3.2 อนุสัญญาของสภายุโรปว่าด้วยการคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงินของ ประชาคมยุโรป (Convention on the protection of the European Communities' financial interests)... ..	90
9.3.3 อนุสัญญาของสภายุโรปว่าด้วยการฟอกเงิน การตรวจค้น การยึดและการริบ สิ่งที่ได้มาจากการกระทำความผิด (Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime)	91
9.3.4 อนุสัญญาของสภายุโรปว่าด้วยการทำการค้าด้วยวิธีวิธีการอาศัยความเป็น คนที่รู้ข้อมูลภายใน (Convention on Insider Trading).....	93
9.3.5 สนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาของ ภูมิภาคอาเซียน (Treaty on Mutual Legal Assistance in Criminal Matters)	94

9.4	กฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงินของต่างประเทศ...	95
9.4.1	ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	95
9.4.2	สหภาพยุโรป.....	97
9.5	กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงินของไทย.....	98
9.5.1	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	99
9.5.2	พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547	101
9.5.3	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฉ้อโกงร่วมกันในองค์อาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556	104
9.5.4	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542.....	109
10.	กฎหมายวิธีพิจารณาคดีเฉพาะในรูปแบบของพระราชบัญญัติ	113
10.1	พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาญา พ.ศ. 2550	113
10.2	พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551	114
10.3	พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. 2559.....	116
11.	วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	118
11.1	ประเด็นปัญหาการบังคับใช้กฎหมายกับความผิดเกี่ยวกับสถาบันการเงิน..	118
11.2	ประเด็นปัญหาการบังคับใช้กฎหมายกับความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์.....	119
11.3	ประเด็นปัญหาการบังคับใช้กฎหมายกับความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชน.....	121
11.4	ประเด็นมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ.....	124
3	วิธีวิทยาการวิจัย (Research Methodology).....	132
1.	การวิจัยเอกสาร (Documentary research).....	132
1.1	กฎหมายที่วิเคราะห์.....	132
2.	การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview).....	134
2.1	ประชากรสัมภาษณ์.....	134
2.2	ประเด็นสัมภาษณ์.....	134

3. การมีส่วนร่วมออกแบบ , ร่วมออกแบบ (Participatory Design , Co-design).....	135
3.1 กลุ่มประชากรที่ร่วมออกแบบ.....	137
3.2 ประเด็นร่วมออกแบบ	137
4. การประชุมรับฟังความเห็น (Hearing).....	138
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	138
6. การจัดทำร่างกฎหมาย.....	139
4 กระบวนการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงินตามกฎหมายต่างประเทศ	141
1. กระบวนการดำเนินคดีขึ้นก่อนการพิจารณา.....	141
1.1 การสืบสวน.....	143
1.1.1 การค้นตัวบุคคลหรือยานพาหนะ (Search).....	143
1.1.2 การดักฟังหรือการเข้าถึงข้อมูล (Wiretap)	155
1.1.3 มาตรการอำพราง (Undercover)	166
1.2 การสอบสวน.....	173
1.2.1 การต่อรองคำรับสารภาพ (Plea Bargaining)	173
1.2.2 การกันตัวผู้ต้องหาไว้เป็นพยาน.....	180
2. กระบวนการดำเนินคดีขึ้นระหว่างพิจารณา.....	188
2.1 ระบบการพิจารณาคดี.....	188
2.1.1 การใช้ระบบไต่สวน (Inquisitorial System).....	188
3. กระบวนการดำเนินคดีขึ้นหลังการพิจารณา.....	199
3.1 โทษ.....	200
3.1.1 ระบบปรับ (Day Fine System)	200
3.1.2 การริบทรัพย์ตามมูลค่า (Value Confiscation)	211
3.2 มาตรการ.....	218
3.2.1 การคุมประพฤตินิติบุคคล (Corporate Probation).....	218
5 กระบวนการพิจารณาคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงินตามกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ.....	225
1. กระบวนการดำเนินคดีขึ้นก่อนการพิจารณา.....	225

1.1 การสืบสวน.....	226
1.1.1 การค้นตัวบุคคลหรือยานพาหนะ (Search)	226
1.1.2 การดักฟังหรือการเข้าถึงข้อมูล (Wiretap)	232
1.1.3 มาตรการอำพราง (Undercover)	236
1.2 การสอบสวน.....	239
1.2.1 การต่อรองคำรับสารภาพ (Plea Bargaining)	239
1.2.2 การกันตัวผู้ต้องหาไว้เป็นพยาน.....	242
2. กระบวนการดำเนินคดีชั้นระหว่างพิจารณา.....	247
2.1 ระบบการพิจารณาคดี	247
2.1.1 การใช้ระบบไต่สวน (Inquisitorial System).....	247
3. กระบวนการดำเนินคดีชั้นหลังการพิจารณา.....	254
3.1 โทษ.....	254
3.1.1 ระบบวันปรับ (Day Fine System)	254
3.1.2 การริบทรัพย์ตามมูลค่า (Value Confiscation)	259
3.2 มาตรการ.....	263
3.2.1 การคุมประพฤตินิติบุคคล (Corporate Probation)	263
6 การจัดทำกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงินต้นแบบเพื่อ	
ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศไทย.....	269
1. ประเด็นสำคัญในโครงสร้างกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและ	
การเงินต้นแบบ	269
1.1 กระบวนการดำเนินคดีชั้นก่อนการพิจารณา.....	270
1.2 กระบวนการดำเนินคดีชั้นระหว่างการพิจารณาคดี.....	272
1.3 กระบวนการดำเนินคดีชั้นหลังการพิจารณาคดี.....	273
2. การมีส่วนร่วมออกแบบ, ร่วมออกแบบ (Participatory Design , Co-design).....	274
2.1 กระบวนการมีส่วนร่วมออกแบบกฎหมาย	275
2.2 ประเด็นในร่างกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงิน	
ต้นแบบของผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มเฉพาะ.....	276

2.3	ประเด็นในร่างกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงิน ต้นแบบของผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มผสม.....	280
2.4	เปรียบเทียบประเด็นในร่างกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ และการเงินต้นแบบของผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มเฉพาะกับกลุ่มผสม	285
2.5	การนำผลจากการมีส่วนร่วมออกแบบกฎหมายมาใช้ในการจัดทำร่างกฎหมาย ต้นแบบ.....	290
3.	ร่างกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงินต้นแบบ.....	295
3.1	โครงสร้างกฎหมาย.....	295
3.2	เหตุผลและความจำเป็นในการตรากฎหมาย	296
3.3	การกำหนดความผิดคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงิน.....	296
4.	ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงิน พ.ศ. ... พร้อมหลักการและเหตุผล.....	298
5.	บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาชญากรรมทาง เศรษฐกิจและการเงิน พ.ศ.	309
6.	ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงิน พ.ศ.	310
7	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	319
1.	สรุปอภิปรายผล.....	319
2.	ข้อเสนอแนะ	330
2.1	แนวทางการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์.....	330
2.2	ข้อเสนอแนะด้านกฎหมาย.....	330
2.3	ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย.....	333
2.4	ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการ.....	334
3.	ข้อเสนอแนะประเด็นวิจัยต่อไป.....	335
	บรรณานุกรม	336
	ภาคผนวก.....	348
	ประวัติผู้วิจัย	352

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 เปรียบเทียบกระบวนการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงิน ของต่างประเทศ.....	224
5.1 เปรียบเทียบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กับกฎหมายพิเศษที่ใช้บังคับกับการ ดำเนินคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงิน.....	266
5.2 เปรียบเทียบกฎหมายวิธีพิจารณาคดีเฉพาะของประเทศไทย.....	267
5.3 เปรียบเทียบบทบัญญัติในการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงินของ ต่างประเทศกับร่างกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงิน ต้นแบบ (Model Law).....	268
6.1 ประเด็นในร่างกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงินต้นแบบของ ผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มเฉพาะ.....	278
6.2 ประเด็นในร่างกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงินต้นแบบของ ผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มผสม.....	283
6.3 เปรียบเทียบประเด็นในร่างกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงิน ต้นแบบของผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มเฉพาะ กับกลุ่มผสม	287
6.4 คำตอบจากการมีส่วนร่วมออกแบบกฎหมายกับการจัดทำร่างกฎหมายวิธีพิจารณาคดี อาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการเงินต้นแบบ.....	290